

Единъ брой 2 гроша.

ТУРЦИЯ

Единъ брой 2 гроша.

ВѢСТНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА, НАУКА, КНИЖЕВНОСТЬ, ЗЕМЛЕДѢЛІЕ И ТЪРГОВІЯ.

ТУРЦИЯ излъзува сѣка себота на голѣмъ листъ, и сѣки вторникъ на малѣкъ. Годишната цѣна за въ Имперіята, по царската поща, е 4 бѣли мелжидиета; вънъ отъ Имперіята, 5. Спомоществованіята трѣбува да сѣ годишни и прѣдплатени. Писмата за редакціята сѣ подписуватъ до Н. Геновича и Т. Икономва, редактори на вѣстника. Външните настоятели отговарятъ за вѣстника. Подписката на спомоществованіята става въ Циградъ-Бейоглу, Аскалъ-Меджидъ № 23

НОВАТА ГОДИНА.

Ето ни най-послѣ и новата 1872-ра година. — На прѣдѣлитѣ между новѣтъ и вѣтхѣтъ години не ще бѣде злѣ да мѣтнемъ единъ погледъ на Българскитѣ работи прѣзъ истеклѣтъ години едно за да видимъ що сме направили и какъ, друго за да познайме що ни прѣдстои да правимъ.

Не е скрито за никого, че изминѣлата година не може да ни похвали съ нищо и че новата не може да ни намѣри поне колко-годѣ и въ какво-голѣ обновени. Ний сме си пакъ то, което бѣхме прѣди година и прѣди двѣ. Никаквы улучшенія не ще посрѣщне новата година въ живота ни; никаквы утѣшенія не ще намѣри по различнитѣ части на нашето бѣдно отечество. Си ромашіята си е сѣщата, ако не по-голѣма; неустройствата на общинитѣ и училищата ни сѣщитѣ; несъгласіята сѣщитѣ. Малкитѣ измѣненія кѣмъ добро, които сѣ станѣли въ нѣкои общини и училища, сѣ изгубватъ въ голѣмий купъ на печалнитѣ и злощастнитѣ фактове. Нашата книжнина не е мръднала ни единъ крачекъ напредъ: вѣстницитѣ ни, книгитѣ ни прѣдставляватъ сѣщитѣ бѣдность, бѣдность въ поддрѣжкѣ, бѣдность въ съдържаніе. Литераторитѣ ни, слава Богу, сѣ толкози много щото Читайще не може да намѣри сътрудници, при сичкѣтъ си добра воля да плаща.

Нѣ най печалното е, че новата година ни сварва пакъ съ празни рѣцѣ по онзи въпросъ, за който сме забравили сичко друго и отъ който чакаме все що добро за отечеството си. Черковный въпросъ не само не е по-напрѣдѣлъ отъ онаѣ години, нѣ са намира толкова назадъ, колкото е далечъ началото на минѣлѣтъ години отъ началото на нинѣ настѣпѣющѣтъ. Отъ рѣшенъ, нѣ не уреденъ, какѣвто сѣ считаше въ началото на прѣминѣлѣтъ години, въпроса сѣ обѣрѣ на не рѣшенъ и не нареденъ по милостѣтъ на самитѣ насъ, на нашѣтъ скопосіѣ. Ферманъ излѣзе, уставъ сѣ съчини, прѣдставителскы съборъ станѣ разисканіе на устава и удобреніе сѣ дадѣха, нѣ сичко това было, за да падне сичко и да станемъ смѣхъ и поруганіе на свѣта, сичко това было, за да сѣ стѣмъ на свѣршаніе, че безъ благословіѣтъ на дѣда патрика не ставало нищо и че ний сичко трѣба да жертвоваме, дори и здравый си смисълъ, за това благословіе. Поведеніето на нѣкои отъ насъ и равнодушіето на народа кѣмъ интереситѣ му и кѣмъ въпроса прѣзъ таѣ години, и особенно прѣзъ вторѣтъ ѣ половина; състѣяніето до което сме довели народнитѣ си работи и, просто да си кажемъ, неспособностѣтъ на прѣдставителскы съборъ, силно ни бутатъ да запишемъ минѣлѣтъ години между най-злочеститѣ години въ нашия народенъ календаръ. И ний не бѣхме сѣ посвѣтили да го направимъ, ако да не бѣхъ сѣ явили на

крайница на годиниѣтъ нѣколко случки, които промѣняватъ до нѣкъдѣ лицето на работитѣ и обѣщаватъ еще да го измѣнятъ. Безъ протеститѣ на народа, безъ силнитѣ заявленія на цариградскитѣ Българе и безъ засукваніето на комисіѣтъ въ пѣтя на народнитѣ желанія новата година би ни намѣрила съ черно покрывало забулени и близу да изгубимъ значеніе като народъ и като хора. Само тѣзи явленія ни каратъ да гледаме на минѣлѣтъ години като на злочеста, нѣ не и като на убійствена, смъртна; само тѣзи ни каратъ да гледаме и на новѣтъ сѣ по-голѣмы надѣжди и да ѣ посрѣщаме съ по-драго сърце. Тѣзи явленія като ни обѣщаватъ добры сѣтинни и сполучност въ продълженіе на настанѣлѣтъ години; тѣзи като прѣдвѣщаватъ поправленіе на злото и сполукъ въ доброто; ний забравяме злочестинитѣ на вѣтхѣтъ години, за да сѣ прѣдадемъ на сладкитѣ надѣжди на новѣтъ 1872 ра години.

Дано баремъ тя да ни помогне да видимъ надѣждитѣ си изпълнени и желаніята си осъществени! Дано баремъ тя да ни отърве отъ лошвинитѣ, които висѣтъ на врата ни! Дано пакъ тя да ни стопли кѣмъ интереситѣ ни, да ни съедини съ любовъ и дружбѣ и да ни направи по-добры Българе, по-достойны хора и по-родолюбивы граждане!

Колкото до това що ни остава да правимъ, то е прѣдъ очитѣ ни. Като сме възложили сичкитѣ си надѣжди на черковный въпросъ, ний трѣба да сѣ заловимъ рѣшително за окончателното рѣшеніе на тоя въпросъ, като оставимъ на странѣ сѣво влатуканіе и рабско поведеніе въ отношеніе кѣмъ патриаршіѣтъ. Ако сме народъ и ако разбираме достоинството и значеніето си, ний трѣба да свѣршемъ таѣ работѣ самичкы и да не чакаме да ни спустѣтъ сичко отгорѣ.

Като видимъ, че много отъ злочестинитѣ ни дохождатъ отъ невѣжество, ний трѣба да сѣ заловимъ за урежданіето на училищата си и за изучваніе на дѣцата си. За наукѣтъ ний трѣба да жертвоваме сичко, защото тя ще ни докара много по-голѣмы добрини отъ колкото черковный въпросъ. Ако послѣдній не сѣ рѣшава, ний не трѣба зарадъ него да забравяме училищата си. Съ ученіето той и по-скоро, и по-добрѣ ще сѣ рѣши.

Ний трѣба да сѣ погрыжемъ и за материалното си улучшеніе, като поченемъ да обръщаме внимание и на техническото образование на младѣтъ. Не ще бѣде злѣ ако откриемъ нѣколко тѣхнически училища и земледѣлчески, както и да проводимъ въ Европѣ дѣца за таквози образование. Съ това ний ще рѣшимъ по голѣмы и по жизненны въпроси, отъ колкото е черковно-калугерскы.

Има прѣдъ насъ и друго много да сѣ прави; нѣ за него или сѣ е говорило или ще сѣ говори и по сетѣтъ. За сега ний показваме само горнитѣ три цѣли, като общы на сичкитѣ Българе. По на частно ще сѣ говори въ отдѣлны членове.

ДНЕВЕНЪ ВЪПРОСЪ.

Въпроса за схизмѣ сѣ повече и повече завзема духоветѣ на нашитѣ Българе въ Цариградъ и по вънъ. Като гледатъ пѣтекитѣ, които е уловилъ Черковный въпросъ въ послѣдне врѣме и като виждатъ че тѣзи пѣтеки не ще го изведѣтъ на желателното мѣсто, по-сѣбуденитѣ отъ Българетѣ сѣ са утвърдили на мнѣніето, че този въпросъ трѣба да сѣ рѣши съ рѣшителны постѣпки, съ таквызи постѣпки, които ще изпълнятъ нашето отдѣленіе отъ патриаршіѣтъ. Тѣзи хора вече сѣ увѣрихъ, че съ благословія и удобреніе на патриарха нито българска черкова ще сѣ основе, нито българскитѣ владыцы ще могатъ да служатъ.

Това като е тѣй, повечето Българе си подумватъ, че врѣме е вече да накаратъ владыцитѣ да служатъ и да провъзгласѣтъ дѣйствителното съществованіе на Българскѣтъ черковѣ. Нашитѣ владыцы тогава ще сѣ отдѣлятъ наистиннѣ отъ патриаршіѣтъ, отъ която сѣ дали оставѣтъ си, и ще придадѣтъ едно тѣло, единъ същност на това, което днѣсъ наричаме ужъ българска черкова, нѣ което е еще едно мечтаніе. Ако патриаршіята сѣ въодушевява отъ миролюбивы чувства и евангелскы правила, тя ще погледне на работѣтъ, както трѣба, тя ще види справедливото въ таѣ постѣпки и ще побърза да удобри извършеното; ако ли въ неѣ прѣобладаватъ свѣтскитѣ съображенія, както сѣ показва до сега, тя ще побърза да ни нарѣче схизматицы, еретицы и да ни прокълне, може быти. Съ това тя ще си отмъсти, нѣ отъ другъ странѣ нейното отмъщеніе ще послужи твърдѣ много за утвърденіе на черковѣтъ ни. Едно отъ голѣмитѣ възраженія на патриаршіѣтъ срѣщу нашитѣ исканія за народнѣ черковѣ, вѣрно самостоятелѣ и общѣ за сичкитѣ Българе, е нашата неотдѣлност отъ православнѣтъ патриаршескѣ черковѣ. Ако бѣхъ съставлявали отдѣлно черковно общество, казва патриарха сѣкога, Българетѣ щѣхъ да иматъ право да сѣ ползватъ съ царското покровителство и съ всецѣлѣ черковнѣ автономіѣ. Е, добрѣ; съ обявленіето сѣ, че сме схизматицы и друго, патриаршіята сама ни правѣ отдѣлно черковно общество и спомага на нашитѣ намѣренія. Да сѣ помайваме ли еще?

Срѣщу това мнѣніе има доста възраженія. Нека видимъ нѣкои отъ тѣхъ каквы сѣ. Служеніето на владыцитѣ като бѣде не-

каноническо, ний тургаме основъ неканоническѣ на черковѣтъ си, искатъ да кажѣтъ канонистѣтъ, и съ това сѣ поставяме въ едно калпаво-положеніе спрямо другѣтъ православни черковы, които не само не ще ни одобрятъ и не ще рачѣтъ да припознаѣтъ нашѣтъ черковы, нѣ и горчиво ще ни мърѣтъ.

Това възраженіе има голѣмъ благовидность, защото иска да са опира на канонитѣ и на черковнитѣ редове; нѣ при сичкѣтъ си благовидность то крие въ себе си кривѣ мисль. Ако ний сме увѣрени, както са е доказвало много пѣти отъ самѣтъ канонисты, че българетѣ иматъ право и по евангелскы и по чловѣчески законъ да иматъ своѣ черковы, що ни трѣба да мислиме какъ ще сѣ отнесѣтъ къмъ насъ другѣтъ калугеры было отъ Русіѣ, было отъ Гръціѣ? Высшата правда е на странѣ на Българетѣ; калугеритѣ нека казватъ щото щѣтъ подырь това. Ако оставаме великый законъ на евангеліето и на чловѣчностѣтъ зарадъ властолюбивѣтъ и кривы правила на патріаршіѣтъ и на нейнитѣ спѣтници, другѣтъ черковы, тогава ний сме повинны прѣдъ бога и прѣдъ свѣта, тогава ний немаме увѣреніе въ правдѣтъ, или пакъ не сме добросѣвѣстны. Искренноубѣденый чловѣкъ никога не жртвава бога за хората.

Друго по-важно възраженіе. Обявленіе на Българскѣтъ черковы като схизматическѣ и даже еретическѣ може да възбуди съмненіе по между самѣтъ Българе и да внесе между народа ни раздѣленіе. Гръцкѣтъ интригы ще възбуждатъ умоветѣ на простѣтъ ни съотечественицы, ще имѣ прѣдставлятъ мнимѣтъ беззаконность на българскѣтъ черковы и ще накарать мнозина да си останѣтъ въ съединеніе съ вселенскый прѣстолъ. Това е голѣмо зло, защото за тѣзи свои привърженцы патріаршіѣта ще има право да държи по различнитѣ части на отечеството ни духовенство и владыцы и съ това да сѣе постоянны раздоры, безчинства и раздѣленія. Тогава да ли не ще изгубимъ много българе и не ще ги накараме да стоѣтъ вѣнъ отъ българскѣтъ черковы? пытатъ противницѣтъ на схизмѣтъ.

Въ това възраженіе има нѣщо като истинѣ, нѣ имѣ основателность. Най-напрѣдъ, гръцкѣтъ интригы не ще иматъ никакѣ силы, защото ний не сме схизматицы и еретицы. Ако на патріаршіѣтъ са ще да ни гледа за таквызи, ний не сме наистинѣ таквызи, защото нито сме догмытъ на православіето измѣнили, нито сме обрядѣтъ развалили, нито сме раздѣленіето отъ православнѣтъ черковы искали. Ний сме искали да бждемъ въ реда на другѣтъ православны народы и да са ползуваме съ сѣщѣтъ правдыны, както и тый. Повече нищо. Не ни даватъ тѣзи правдыны, ний си ги земаме сами безъ да мислимъ за дѣленіе. Нѣ това може ли да расклати убѣжденіята на Българетѣ, които видѣтъ съ очитѣ си, що е българската черкова, до колко е тя еретическа? Ще ли накара да прилепнѣтъ до патріаршіѣта тѣзи, които сѣ отъ толкози врѣме отдѣлены и толкози врѣме сѣ прѣкарали безъ патріархѣ и владыцы отъ Фенерѣ?

Страхуваніята си иматъ мѣстото повече за македонскѣтъ наши съотечественницы, между които владыцѣтъ еще властвуватъ и вліяніето имѣ е голѣмо. Съ си-

лѣ и съ клѣвѣты, както и съ подбържкѣтъ на многочисленнитѣ грѣкоманы по тѣзи мѣста, фанариотѣтъ може да успѣхѣтъ въ начало да постѣхѣтъ недовѣріе къмъ Българскѣтъ черковы и да накарать мнозина да останѣтъ равнодушны къмъ Екзархіѣтъ; нѣ това съмнѣніе скоро ще са распрѣстне прѣдъ дѣйствительностѣтъ. Когато Българина види, че нашата черкова е не само прѣправославна, нѣ и по-добра отъ грѣцкѣтъ, той не ще са забави да са присѣдини тамъ, дѣто го тегли и языка му, и наклонностѣтъ му, и доброто му.

При това, ако патріаршіѣта има право да държи за своитѣ привърженцы епископы, Екзархіѣта нѣма ли сѣщото право? Нѣ когато ний можемъ да имѣме редомъ, дѣто има схизматицы, епископы, около които да са съсрѣдоточватъ българетѣ, за грѣцкѣтъ интригы ще остане твърдѣ малко мѣсто. Не ще са минѣтъ нѣколко години и сичкѣтъ Българе ще бѣхѣтъ тамъ, дѣто трѣба да бѣхѣтъ, сирѣчь въ прѣдѣлытъ на Екзархіѣтъ. Тогава и 10-й членъ са рѣшава най-удовлетворително за насъ, когато по сѣкы другъ начинъ бѣдствование да оставимъ много братія подъ духовнѣтъ власть на Гръцѣтъ.

На конецъ трѣба да са ползуваме и отъ опыта на прѣминѣлото. Коя черкова са е отдѣлила отъ господствуѣщѣтъ съ пълното удобреніе на послѣднѣтъ? Гръцѣтъ, Сърбытъ и др. народы си прогласихѣ черковитѣ независимы безъ съизволеніето на вселенскый прѣстолъ. Удобреніе на тѣхнитѣ черковы са даде подырь цѣлы години. Ако бѣхѣ чакали прѣдварително удобреніе, тѣзи народы и до сега не щѣхѣ да иматъ свои черковы, колкото не ще имѣме и ний, додѣто са люлѣме на патріаршескѣтъ люлкѣ.

Дѣто слѣдъ схизмѣтъ на нѣкои мѣста изъ нашето отечество щѣло да има грѣцкы владыцы, това не трѣба ни да ни смущава, ни да ни сѣрди. Ако има хора или грѣцы или даже и Българе да искатъ грѣцкѣтъ духовнѣтъ власть, голѣма несправедливость ще бѣде да имѣ отнемаме правото да принадлежѣтъ на черковно начало, което удобряватъ. Трѣба да бѣхѣтъ справедливы. Като выкаме срѣщу грѣцкѣтъ исключительность, да не ставаме по исключительны отъ тѣхъ.

Таквызи сѣ доводитѣ срѣщу схизмѣтъ. Като намираме въ неѣ голѣмѣ ползѣ, ний трѣба и да ѣ желайме и да ѣ гонимъ съ сичкѣтъ си силы. Ний трѣба да ѣ направимъ часъ напрѣдъ, за да си видимъ дѣлата устроены часъ напрѣдъ.

БЪЛГАРСКИЙ ВЪПРОСЪ И ГРѣЦКѣтъ ВѢСТНИЦЫ.

Злѣ си е патиъ тѣзи дни българскый въпросъ отъ грѣцкѣтъ вѣстникари: день не са минава да не го нападнѣтъ и да не му развалѣтъ спокойствіето, което му е придала комисіята отъ нѣколко врѣме насамъ. Нѣ еще по-злѣ сѣ патили отъ него грѣцкѣтъ вѣстникари, защото день не са минава да не ги накара да са каратъ и да си говорѣтъ много забавны и дору смѣщны нѣща.

Като виждатъ, че въпроса не отива по тѣхнитѣ желанія и че той се повече и повече избѣгва отъ рѣцѣтъ имъ, рыцарственнитѣ защитницы на елинскѣтъ черковы и на нейнитѣ каноническы правдыны са сѣрдытъ единъ на други, сѣрдытъ са на Бъл-

гаретѣ, укоряватъ правителството, обвиняватъ прѣдшнитѣ и сегашный патрицы и сѣкаѣ са мѣчатъ да докажѣтъ, че тѣзи послѣднитѣ сѣрѣшили въ въпроса и съ своето глупаво поведеніе докарали работѣтъ до днешното затруднително положеніе.

Ако слушашъ велерѣчивата «Константинопольскѣтъ» виновенъ е прѣждебывшій патріархъ Григорій, защото сѣ единѣтъ рѣкѣ искалъ вселенскы съборъ, съ другѣтъ подавалъ проекты за съствѣяніето на Екзархіѣтъ. Ако ли слушашъ Буйный «Неологосъ», той ще ти каже съ своя неравенъ и раздражителенъ тонъ, че сичката вина е у сегашный патрикъ Антима, защото той пріелъ патріаршеското достоинство, когато «Неологосъ» съствѣвалъ да са не избира патріархъ, додѣто правителството не си дръпне фермана и не позволи вселенскый съборъ.

Отъ тука излизатъ голѣмитѣ прѣпиранія, отъ тука буйнитѣ нападанія, отъ тука онова поразително противорѣчіе, което срѣщашъ на сѣкый редъ у мечтателнитѣ потомцы на Платона и на великаго Аристотеля.

За примѣръ на голѣмѣтъ послѣдовательность на тѣзи вѣстникари и на тѣхнитѣ неумолимѣ по слабостѣтъ си логицѣ, ний ще приведемъ нѣколко отъ мнѣніята на послѣдній листъ на «Неологосъ» отъ 24 декемврія.

Като напада на Антима VI и като стоваря на него сичкѣтъ винѣ за дѣшното състояніе на българскый въпросъ, както и за новѣтъ патріаршескы устѣпки, «Неологосъ» забравя слѣдъ малко тѣзи думы и почева да казва, че и прѣдшный патріархъ има винѣ, че и той е спомогѣлъ за лошото отиваніе на въпроса.

Като отрича началото на народностѣтъ въ черковѣтъ, «Неологосъ» по-долу прибѣгва до натѣгнѣты тѣлкованія за съществованіето на различнитѣ черковы на вѣстоцѣ. Той са напруга да докаже че това не было ставало по начало на народностѣтъ, а по друго начало, по началото на децентрализациѣтъ! Излиза отъ тѣзи думы, че Руската, Сърбската, Румѣнската и другѣтъ черковы сѣ станѣли не вслѣдствіе на начала народны, а вслѣдствіе на децентрализациѣ, пріета и удобрена отъ патріаршіѣтъ. Инакъ казва «Неологосъ», грѣцѣтъ въ Одессѣ и Бранѣ трѣбаше да бѣхѣтъ подъ черковнѣтъ власть на патріарха. Неологосъ! Неологосъ! Кдѣта е завело заслѣпленіето на Гръцизма!

Като казва, че Българетѣ нѣматъ право да искатъ народнѣ черковы и да съсипватъ великѣтъ черковы съ това, Неологосъ по долу захваща да са извива, да казва, че и българската черкова е възможна, само трѣба да ѣ са опрѣдѣлѣтъ границѣтъ. — На конецъ додохме до главното; додохме до цѣльтъ на сичкѣтъ извити пѣтища на Неологосъ. Тука е то мѣстото, дѣто боли грѣцѣтъ; нѣ като несмѣхѣтъ да го кажѣтъ направо, тый върѣхѣтъ по искривены пѣтеки.

Читателя ще си помисли, че сѣ са свършили противорѣчіята на члена въ Неологосъ. Никакъ! Неологосъ не е отъ онѣзи хора, които ще дадѣтъ нѣщо на българетѣ. Като признава необходимостѣтъ да са рѣши въпроса и да са състави българска екзархія, Неологосъ отрича изново това право на българетѣ, ако то не е съ съизволеніето на патріарха и на вселенскы или поне помѣстны съборъ.

На патриаршията прѣдстояло споредъ Неологосъ, да извърши слѣдующитѣ три нѣща;

1) Да объяви на Портѣ и даже на царя, че прѣдшното министерство е доканило правата на черковѣтъ (види са съ Фермана, и че отъ тогава въ Турско нѣма черковѣ, нѣма патриархъ, нито черковни въпроси могатъ да са рѣшѣтъ закононо.

2) Като искатъ народни черковѣ, вслѣствие на племенни разлики, българетѣ подигатъ въпросъ, който са касе до сичкитѣ православни черковѣ. За това черковата трѣба да иска позволеніе да свика вселенскы съборъ, който да разрѣши този въпросъ.

3) Ако това позволеніе не са даде, патриарха трѣба да свика помѣстенъ съборъ отъ сичкитѣ влады въ Турско и да подложи рѣшеніето на высшій въпросъ на този съборъ. Рѣшеніята му отсѣтъ да са испратятъ на другитѣ черковѣ за одобреніе.

Така, додѣто намъ са давахе екзархія и отъ насъ са искаше да и опрѣдѣлимъ само границитѣ, сега ни са отказва сичко и ний са проваждаме да чакаме доброто расположение на патриаршескитѣ епископы въ Турско.

Тежко на нашия народъ, ако продължава да слуша и за напрѣвъ подобни глупости и ако не са рѣши да си състави самси и черковѣтъ и черковното началство!

Нъ ако противорѣчіята на Неологосъ ни каратъ да са съмнѣваме за неговѣтъ добросъвѣстность; думитѣ на Константинуполисъ възбуждатъ въ насъ съжаленіе къмъ редактора ѣ. За да говори челоуѣкъ, че фермана е падналь, защото българскитѣ комисари отворили прѣговори за спогоженіе съ патриарха, той трѣба да разбира отъ работитѣ твърдѣ малко. Фермана не е даденъ на комисіятѣ, а на българскыя народъ. Когато българскыя народъ не пріема спогоженіето на комисаритѣ, какъ ще падне Фермана?

ЧЕРКОВИЙ БЪЛГАРСКИЙ ВЪПРОСЪ И ПОЛИТИЧЕСКОТО МУ И ВЪРОИСНОВѢДНО ЗНАЧЕНІЕ.

отъ Ф. Каница.

III.

Прѣобладаніето на Гръцѣтъ Патриаршиѣ въ България

Боюветѣ са рѣшихъ противъ Христіанскитѣ народности на Источнѣ Европѣ, които отъ тогазъ са заличихъ за много вѣкове отъ страницитѣ на исторіятѣ. Съ нѣмо и рабско послушаніе са принудихъ тѣ да служатъ подъ прѣвощитѣ на побѣдителя и да пѣнѣтъ чрѣзъ срамотный дѣтиски данѣкъ редоветѣ на Еничаритѣ, които пѣнахъ съ трепетъ цѣль Европѣ. Прѣдательството и несъгласіето между Грци и Славены получили най-стѣ отъ наказаніе; особенно много притѣглихъ по-долнитѣ класове на населеніето. Списатели и учены побѣгнахъ прѣдъ нашествіето на побѣдителя и распрѣсахъ по Западъ просвѣщеніето; а голѣма часть отъ благороднитѣ и отъ духовенството сторихъ миръ съ Мюсулманскыя завладѣтель. За да спасятъ своето имущество, вѣкон отъ благороднитѣ пригърнахъ Моаметанството, а духовенството слѣдува да стриже статото си, което побѣдителя прѣзирахъ до токозъ, щото не са погрижихъ да му наложѣтъ и саяхъ истиннѣ вѣрж на Пророка.

Султанитѣ отъ начало пощадихъ грѣцѣтъ патриаршиѣ и ѣмъ обещахъ съ привилегіи, каквото чрѣзъ нея да удавятъ послѣднитѣ желанія за противостояніе на подчиненитѣ рай. Това отчасти са случи и поради дапчны причини. Турцитѣ свѣдѣа са отличавахъ по военны добродѣтели, не-

жели по управителнѣ способности. Раскошностьта на Султана и на вельможитѣ поглѣгаше голосалнитѣ дапчы отъ подчиненитѣ страны. Богато са испразнише Султановѣтъ хазѣнѣ, околнитѣ приобѣгахъ въ махалѣтъ Фенерѣ до исхабенитѣ поточны на Византийскыя дворѣ. Въ Фенерѣ са натрупахъ не само богатитѣ съкровища на търговитѣ, но и богатствата, които събираше Патриаршията отъ стрижитѣ овецъ; защото тамъ ставаше истинска търговія, съ горнитѣ и долни черковны достоинства, които патриаршията располагаше, было непосредственно, было посредственно, чрѣзъ епископитѣ. Кой може да укорѣ хазнатаритѣ на В. Порта, ако въ стодны случаи съ са поизувахи отъ разврата на вѣнчоснитѣ фенерскы търговци?

Фенерското духовенство като стана два вѣка наредъ съчастникъ на Моаметанскитѣ господари и тѣй изгуби съвършенно прѣжнето вліаніе, В. Порта вече не виждаше никакъ нужда да му са принася съ припазливостъ. Вселенскитѣ прѣстоли, който едно врѣме са даряваше отъ царската касса, стана стока за продажбѣ съ падаваніе. Инокитѣ Сичеситѣ първы купи Патриаршеското сѣдалище за хыля грошъ; но помырь малко години (1573) са цѣнеше за 6,000, а по-сетѣ и за повече отъ 150,000 гроша. Почти туй количество са раздава и дѣсь за бакшиши на служители на В. Порта.

Тежкитѣ условия, отъ които зависяше придобиваніето на патриаршеското достоинство, го направихъ исключителенъ монополъ на богатитѣ фанариоты. Само неговитѣ богаты фамиліи можахъ да принесахъ исканитѣ огромны количества който по-постъ са събирахъ съ богаты дѣхы чрѣзъ продаваніето на епископскитѣ сѣдалища. Фанариотскитѣ епископы, за да са обезщетѣтъ за заплащанитѣ на патриаршията количества, отъ своѣхъ страны продавахъ свещеннитѣ достоинства какъ дошло. За качества са глѣдахъ не учоаніето, благочестіето и способността, но само принаше-по на по-големо количество. Тѣхъ христіанскитѣ рай, стана плячка на непамятността на фанариотското духовенство; а послѣднето неговъ лошъ демонъ. Туй не е празно израженіе!

Колкото по внимателно изуча челоуѣкъ мѣстата на Европѣска Турція, толкозъ по-вече са убѣждава че недостатѣ на нѣкои рѣдове дълбоко съ повредили вещественитѣ интересы на раитѣ, и че за умственното си и нравственно развитіе послѣднитѣ съ дължны на мерското повеленіе на фанариотскѣтъ патриархиѣ, на която В. Порта предаде духовната власть надъ христіанскитѣ си народы. Игото на грѣцкото духовенство, което еще повече уголѣмявахъ старитѣ враждебны омызы особенно тежко падаше на Славенскыя народъ Българитѣ.

Послѣднитѣ Българскыя Патриархъ Евтимій, подаръ прѣвземаніето на Търново (1393), са зароби съ сичкитѣ си митрополиты и епископы отъ Султанъ Баязита; а Патриаршескитѣ храмъ са преобърнѣ на джамія. Вселенскитѣ Патриархъ като са избави отъ Българскыя си противникъ, испрати презъ Августа на 1394 свой митрополитъ за епитропъ въ Търново; а подаръ малко (1404) независимитѣ Търновскыя прѣстоли са прѣбърна на едноименна митрополія, подчинена на Патриархията. Нъ Българската Архиепископія въ Охридъ продължаваше да са ползова отъ своѣхъ независимостъ и да властува надъ 15 епископи. Патриархъ Іоанъ Испанитѣ, като са въспозовахъ отъ благоволеніето, което ужъ было показало по-горнето Българско духовенство къмъ Австрийтѣ на 1707, свѣтува В. Порта да унищожи и тая Архиепископія. Нъ туй сѣвѣтъ стана на 1767, когато са унищожи отъ Вселенскыя прѣстоли и самостоятелността на Сръбската Инешка патриархиѣ. Единъ Султанскы фирманъ испѣлня старото и горѣщо желаніе на Цариградската патриархиѣ; отъ тогазъ властѣта на послѣднитѣ са прострѣ върху сичкитѣ славенскы народности въ Турція, отъ Дунавъ до Адриатическото море.

ЖЕНСКИЕ ДРУЖЕСТВА У БЪЛГАРСКО.

Казало са бѣше отъ нашитѣ учены че основаніето на Женскитѣ дружества по Българско е станало съ цѣль да са потикне пѣнѣтъ си образованіето и на женскыя полъ. Обаче тѣзи свѣта и богоугодна тѣхна цѣль фактои до сега ле са е показала, само са чува по свѣта че имаме

женскы дружества, а и тѣ мѣждѣятъ, както и Читалищата ны, слѣдов. и за тѣхъ справедливо е да кажемъ че съ нищо и никакво. Белкитѣ са основаха Женскитѣ дружества да посмогнатъ общитѣ напрѣдѣтъ; ные ги имаме само да са гордѣтъ Госпожитѣ ны съ тѣхъ. Ные казахме и по напрѣдъ че вършимъ сичко по мода, а не по убѣжденіе на обща или частна наша пужда. Сичкитѣ госпожитѣ отъ Желѣзникъ останаха ли по долны отъ Лѣвъ-Паланчанкитѣ; ами ные Казаличанкитѣ, защо да не си направиме Дружество, когато и приходъ имаме, а Ески-Загрянкитѣ отъ нищо нѣматъ, и не съ нищо при насъ. Съ такъвъ модно подраженіе са е сполучило да са отворятъ у позечето градове Женскы Дружества. Но да видимъ отъ толкось години насамъ какво достопохвално нѣщо съ извършили тѣзи дружества; Кѣдѣ имъ съ удобнитѣ срѣдства съ които да гонятъ цѣльта си? За дѣла, любезный читателю, нелѣй пыта, защото ще станешъ лошъ и ще та напразятъ госпожитѣ.

У нѣкои градища Женскитѣ дружества искаха да са покажатъ че съ са завзѣли да дѣйствуватъ и че гонятъ нѣль. Едно Дружество управляваше пансионъ (!); друго очаква голѣма учителька отъ Бохемія (!); трето Женско Дружество набавѣ разны книги и вѣстницы за прочитаніе а пѣкъ желеа даромъ да пріема вѣстникъ: иска му са съ чуждѣ хлѣбъ майчинъ поменъ да прави. Удовлетворителны ли съ тѣзи факты (нула) на Женскитѣ дружества за общитѣ напрѣдѣтъ, когато положително знаа че дружеството, което управляваше пансионъ неможа да го беджердиса, защото го държеше безъ организациѣ; когато Дружеството Женска Община ше чака и ше тѣрси много врѣме голѣма учителька отъ Бохемія, нато понастоящемъ не са благодарѣ отъ едно момиче отъ женското училище, което имъ са и рекомандува. Третьото дружество не рачало да пріема вѣстникатѣ си, освѣнъ ако е даромъ, защото редакторитѣ му са отзовахъ злѣ за госпожитѣ. Ето какво дѣйствоватъ Женскитѣ ни Дружества, и какъ хлѣмавъ успѣватъ къмъ цѣльта си. Тѣжко и горко на нацитѣ Българки, когато нѣматъ ревность, а пакъ искатъ да са кажатъ че вършатъ и тѣ нѣщо народно. Безъ ревности Госпожи, сполука нѣма. Въ койж да е работа, въ кое да е общество, ако нѣма ревность, успѣхъ неможе да са чака.

Когато дружествата на мѣжскыятъ нашъ полъ са упрѣвѣватъ безъ ревность и съ безплодни, то колко по-вече на женитѣ ны, у които не са съзира никаква дѣра отъ наука. Ако и да са намѣрятъ способни и ревностни жены за да управлѣватъ едно дружество, обаче тѣ биватъ отдалечени и на зла честь съ малко. Частното мое мнѣніе за управленіето на Женскитѣ Дружества е щото прѣдсѣдателятъ да са избира отъ мѣжскытъ полъ, който да бѣде челоуѣкъ способенъ, благоправенъ и съ зрѣла възраст, а другитѣ членове на управлѣніето да бѣдѣтъ жены, понеже една жена Българка да бѣде прѣдсѣдателка, трѣба да знае книга, да бѣде опытна, да е дѣятелна и да умѣи да управлѣва. Думата ми е че трѣба въ управлѣніето на женскитѣ дружества прѣдсѣдательството да са замѣня отъ мѣжъ съ благороденъ характеръ и отличителни качества. Такъози едно мнѣніе прѣди двѣ години даваше една наша Българка въ отсрѣшнитѣ наши вѣстници. А какво ше бѣде позата въ такъви случаи, нека сѣкій размысли.

Тогазъ Женскитѣ Дружества ше са заловѣтъ съ ревность и на здраво да дѣйствуватъ за общитѣ напрѣдѣтъ: ше испратятъ по странство да изучатъ момичета за учительки на градищата си; да приготвятъ и отъ еелата момичета за учительки да отворѣтъ по селата училища; да подпомагатъ бѣдни способни момичета, които нѣматъ средства да са учатъ; да улеснятъ печатаніе на книги за тѣхнитѣ полъ; и може бѣлъ да поддѣжатъ вѣстникъ, който да са занимава да ги образова. Много достопохвална дѣла можеха да извършатъ Женскитѣ Дружества, ако съзнаваха цѣльта на основаніето си. Дѣй Боже да са смислятъ, и доста е да са подиграватъ чуждитѣ народы съ общественитѣ ни дѣла.

Н. П.

ИЗВОДЫ ОТЪ ДОПИСКИТѢ НА „ТУРЦИЯ“.

СЛИВЕНЪ, 21 Декември. Обществениитѣ ни работы за сега оживагъ доста добрѣ, ако исклю-

Чий малкитъ своеволия на нѣкои отъ гражданетъ въ кѣмъ учителитъ и училището. Като не имъ е по угодата онова, което вършатъ учителитъ, тѣзи хора си позволяватъ да хулятъ и учители и училища и да нападатъ на наредбитъ на училището безъ да си помислятъ, че съ това си присвояватъ правдини, които нѣматъ и немогатъ да иматъ, защото училището освѣнъ дѣто си има Настоятелство, не е исклучително достояніе на нѣколко граждани, за да искатъ да са распоредятъ съ него по волѣтъ си. Ако сѣкы иска да вървятъ училищата по вкуса му, тогава за сѣкыго трѣба да са направи по едно училище, или пъкъ общото училище като угождава на сичкы да не угождава никоко на своето назначеніе. Това е неразуміе и ний съ това си неразуміе сме направили най-добритъ учители, като М. и Ш., да бѣгатъ безъ врѣме отъ Сливенъ.

Читалището тая година са произнесе срѣщу прѣдставленіята. За напасване на онѣзи доходи които са изгубватъ отъ непрѣдставленіето на различни играчки, рѣши са да са събере волнъ помощъ. — По друго рѣшеніе на читалищното сѣбрание женитъ цолучихъ позволеніе да присѣтствуватъ на гова сѣбрание и вече тѣхъ сѣ посѣтили нѣколко пѣти читалището и сѣ са намѣрили на разисканіята му.

Новый ни управитель пристигна. Казватъ че той былъ человекъ способенъ и дѣтеленъ, нѣ ний еще не можемъ да потвърдимъ това.

Много убійства ставатъ въ града ни отъ нѣколко врѣме насамъ. Причинитъ са отъ даватъ на противненіята на управителя. Буйнитъ хора искатъ да догонятъ онова, което сѣ изгубили до сега подъ управленіето на бывшій и добръ и строгъ управитель. — Слѣдъ утичаніето на голѣмитъ води единъ българинъ отишълъ на рѣкѣтъ да си набере дърва отъ онѣзи, които навлекла водата. Тамъ го намѣрилъ, единъ турчинъ ударилъ го въ главѣтъ съ брадва и го прострѣлъ на мѣстото. — Другъ селянинъ българинъ са намѣрилъ убить въ турскитъ гробища. Казуватъ, че го убилъ нѣколко Турцы, които копаяли единъ мъртвецъ; нѣ защо и за какво, това еще не е до тамъ разяснено. Не са знае, какво ще прави властѣта въ тѣзи случаи, нѣ вижда са, че работата ще си остане неиздирена.

ШУМЕНЪ. Най-послѣ и нашитъ жени са погрыжихъ да си съставятъ женско Дружество. То е вече открыто и поченжло е да прави свѣтитъ сѣбрания. Като честитимъ на нашитъ съгражданкы новото нѣ дружество, ний ги умоляваме да бѣдѣтъ по ревностны кѣмъ него и да не го оставятъ само да са чува, а работы да са не видѣтъ, ни чуятъ. Тѣхъ трѣба да са въодушевляватъ съ добритъ намѣренія на подобны учреждения и да са излѣкѣтъ отъ тѣхъ ползъ и за себе си и за града си. Голѣмы и трудны работы не са искатъ отъ тѣхъ. Отъ тѣхъ са иска редовность и постоянство съ благоразуміе: редовность въ плащаніето на помощитъ си, въ сѣбранията си; постоянство въ гнаніето на прѣдположенитъ цѣли; благоразуміе и основателность въ дѣлата на дружеството. Сичко това лесно са достига, когато има добра волѣ. Жертвитъ на дружеството не сѣ голѣмы, за да не са внасятъ редовно и постоянно. Сѣбранията не искатъ особенны усилия, за да не ставатъ редовно. Благоразуміето въ дѣлата такожде може да са достигне съ помощѣта на по-добритъ граждани, до които Дружеството може да са допытва въ нужно врѣме. При това да са стори добро, като напр. да са поддържатъ въ училището ученички, да са даватъ на бѣднитъ дѣца книги и други потрѣбны за ученіето нѣтъ, както и да са прочита сичко полезно въ сѣбраниято на дружеството, — то не е до толкози мячно нѣщо. Еще веднажъ честитимъ на новото Дружество, и му желаемъ добръ успѣхъ и добро съгласіе.

ТУЛЧА (изъ Куріера). Ний тука са управляваме отъ хора, които нещѣтъ да знаятъ строгитъ заповѣди на Правителството. Много беззаконія като оставатъ ненаказаны, управляющитъ вече нѣматъ страхъ ни отъ Бога, ни отъ дѣвола. Тѣхъ правятъ щото щѣтъ. Подъ прѣдлогъ да украсятъ града, тѣхъ правятъ най-голѣмы злоупотребленія. Ако дърветата на царскитъ горы быхъ могли да говорятъ, тѣхъ быхъ ни казали много работы. Цѣлы томове трѣбатъ за да са расказѣтъ сичкитъ беззаконія по управленіето и по сѣловетѣ, сичкитъ злоупотребленія общи и частны, които ставатъ отъ нѣколко гдинны въ тоя злочестъ округъ.

Ако сѣдимъ по успѣха на досегашнитъ оплакванія, ний твърдѣ малко налѣжды имаме на журналджитъ.

Болѣстѣта като не са чува вече, карантинитъ по нашитъ мѣста са дигнахъ.

ПОЛИТИЧЕСКО ПРИГЛѢДВАНІЕ.

ЧЕРНА-ГОРА. Между Черногорцитъ и Албанцитъ прѣди нѣколко недѣли произлѣзли нѣкаквы смущенія, които клонятъ да извикатъ на свѣтъ новъ Черногорскы въпросъ. Четырма Черногорцы прѣминали границѣтъ да търсѣтъ въ Турско работѣ. На пѣтъ тѣхъ са срѣщнали съ четырма турцы, които ги зели за разбойници и които убиледины отъ тѣхъ. Другарѣтъ занесли раненый въ селото му, отдѣто нѣколко прѣатели отишли да отмѣстятъ на Турцитъ, споредъ обычая по тѣзи мѣста. Черногорцитъ нападнали на двама турцы съ ножовѣтъ, нѣ неможили да имъ направятъ нищо. Мѣлвата за това нападваніе са разнесла завчасъ по околностѣтъ и Турцитъ въ Подгорицѣ хванали и затворили сичкитъ Черногорцы, които са намѣрили въ селото имъ на пазаръ. Черногорцитъ отъ своѣхъ странѣхъ хвашили и повлекли нѣколко Турцы кѣмъ селата си и така отъ двѣтъ страны са поченжли отмѣщенія и крѣвопролитія. Черногорцитъ убили двама Турцы между Спущъ и Подгорица, а Турцитъ отъ Спущъ са въорѣжили до главѣтъ и са упѣтили кѣмъ Черногорското село Мартиница. Сблѣскваніето станжло неизбѣжно и можало да земе твърдѣ важень характеръ, ако Черногорскый началникъ на мѣстото не былъ заповѣдалъ на Черногорцитъ да не минаватъ границѣтъ и ако не былъ изловилъ по разсѣрденитъ отъ тѣхъ.

Благодареніе на тѣзи мѣрки отъ странѣхъ на Черногорскитъ начальства мира не са развалялъ. Турцитъ обаче были по малко наклонны да пазятъ миръ: тѣхъ заловили сичкитъ пѣтища и сѣдѣтъ тамъ да чакатъ за отмѣщеніе, казва кореспонденціята на единъ вѣстникъ. Еще не е знайно какъ ще са свърше тѣхъ заплетена работа, особенно като са земе прѣдъ очи непокорството на Албанцитъ прѣдъ мѣстнитъ турскы начальства.

Кореспондентина прилага, че Князь Никола е миролюбивъ и искренно желае запазваніето на добритъ сношенія съ Портѣтъ, защото тоя миръ му е нуженъ да испълни своитъ намѣренія за прѣобразование на нѣкои части въ черногорскитъ дѣла. Казуватъ, че той е намыслилъ да направи новъ градъ въ Черногоріѣ.

АВСТРІЯ. Голѣмо промѣненіе поченжло да става въ чувствата на Маджарѣтъ кѣмъ Чехитъ. До сега Маджарѣтъ мысляхъ че Чешката автономія ще имъ бѣде вредна и са противяхъ на чешкитъ исканія. Сега голѣма часть отъ Маджарѣтъ, вслѣдствіе на собственното размышленіе и на едно Кошутово писмо, почеватъ да са сѣщатъ, че тая автономія ще бѣде твърдѣ благоприятна на маджарскитъ интересы едно, защото ще утвърди повече началото на автономіитъ въ Австрія, друго защото Маджарско има нуждѣ отъ поддържѣтъ на Славянетъ.

Въ своето писмо за чешкый въпросъ Кошутъ осѣжда политиката на Байста и Андраши, като ѣ нарича късогледа. Като сѣ гледали да развалятъ съглашеніето на Чехія съ Австрія по причинѣхъ на племенны омразы, тѣзи политици сѣ направили твърдѣ голѣмъ погрѣшкѣ. Тѣхъ нападнали на публичното право, какъвто е чешкый въ-

просъ въ сѣщностѣтъ си. Нѣ да са напада на чешкѣтъ автономіѣ, това е да са подковаватъ и другитъ автономіи въ Австріѣ, заключава старый маджарскы политикъ.

Съ своето поведеніе, продължава Кошутъ, Байстѣ и Андраши сѣ приготвили голѣмы опасности за Австріѣ и особенно за Маджарско. Недоволнитъ Чехы ще са вмѣкнатъ въ панславизма и ще направятъ въ раздраженіето си страшны отмѣщенія. Австрія може да са отърве отъ Славянскитъ удари като са опре на Германіѣ, нѣ Маджарско нѣма на що да са опре. То трѣба да истегли сичкото зло.

Едно средство има срѣщу злото. Сѣко славянско плѣме, което има своѣхъ исторія и свой особенъ характеръ, да са остави да си са развива свободно и да запази своѣтъ особенность, като стане народъ свободенъ и доволенъ, народъ който управя самъ своитъ работы. Не са бойте че Чехитъ ще станѣтъ панслависты, когато сѣхъ господари на своитъ сѣдбы. Тѣхъ ще станѣтъ таквызи при сегашный редъ, когато имъ отричатъ това право и когато не оставятъ на отечеството имъ другъ ролѣ освѣнъ ролѣтъ на единъ областъ, подчинены на австрійскитъ нѣмцы. Тогава сичката сила на тѣхното недоволство ще са обжрне срѣщу онѣзи, които сѣхъ ги принудили да загубѣтъ своѣтъ національность.

СѢКАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

— Прочитаемъ въ единъ българскы вѣстникъ: Тѣзи дни дойдохъ въ Одесѣ нѣколко Българина, за да разузнаѣтъ кога ще да стане българското прѣселеніе изъ Русіѣ въ Турціѣ. По думѣтъ на одескитъ вѣстници българѣтъ са прѣселяватъ въ Турціѣ само за това, че въ Русіѣ са затваря комитетѣтъ за чуждитъ прѣселенны и българѣтъ отъ сега трѣба да ставатъ сѣдаты. Ний са радваме, казва вѣстникѣтъ, че българскитъ прѣселенцы сѣхъ намыслили да са вържатъ въ своето отечество, защото сѣкы човѣкъ трѣба да живѣе заедно съ своитъ братія и да търси щастіе въ своѣтъ собственихъ кѣщѣхъ.

— Холерата са загуби вече въ Цариградъ. Отъ 7 8 дни не са е случилъ ни единъ ударъ. Казуватъ, че отъ днѣсъ ще захванѣтъ да даватъ на кораблитъ чисти патенты.

ИЗВѢСТІЕ. Г-нъ Хр. С. Арнауовъ е почнѣлъ да печата Пълното сѣбрание на Държавнитъ Законы на Османскѣтъ Имперіѣ, и ний вече имаме първѣтъ книжкѣ отъ тоя полезенъ сборникъ. Тя състои отъ 6 печатны колы и сѣдържа:

Предисловіе. — Императорскый Хатти-Шерифъ на Гюлхането. — Импер. Фирманъ, който сѣдружилъ испращаніето на реченны Хатти-Шерифъ до Областнитъ управители. — Хатти-Хумюнѣтъ отъ 1856. — Бератѣтъ и указѣтъ за Българоуніѣтитъ. — Бератъ на Вселенскый патриархъ. — Мемуаръ отъ Министерството на вѣтрѣшнитъ дѣла до посланицитъ на великитъ Силы въ Цариградъ за приспособленіето на Хатти хумаюна. — Фирмана за Българскый Екзархатъ. — Импер. Хатъ до В. Везыръ по въцаряваніето на Н. И. В. Султанъ Абдулъ Азиза. — Іерархіята на Османската Държава. — Слово сказано отъ Н. И. В. Султанъ Абдулъ Азиза по сѣставленіето на Държавныя Сѣвѣтъ и на Върховныя Сѣвѣтъ на правосѣдіето. — Уставъ за сѣставленіето на Държавныя Сѣвѣтъ. — Вѣтрѣшенъ Уставъ на Държавныя Сѣвѣтъ, който ще слѣдува и въ вторѣтъ книжкѣ, която ще са появи на свѣтъ до Ивановъ день. Послѣ, сѣкы 15 дена ще са отпечатва по една отъ слѣдующитъ книжкы.

Цѣната за сѣкѣ книжкѣ отъ 6 колы е по 8 гр. чисти пары.

Който земе първѣтъ книжкѣ, лѣженъ е да земе и другитъ дору са свърши цѣлата книга, която ще стане отъ 80 колы.

Спомоществованіята са прѣематъ въ Цариградъ при издателя Х. Арнауова, на Галата, въ улицѣ Леблебѣджи № 8, и по вѣтъхъ при означенитъ на първѣтъ настоятели.

(Цариградъ, 5 Януарія 1871.)

КОРЕСПОНДЕНЦИИ НА ТУРЦИЯ.

Френски новини. Бордо 12 януарія. — Една депеша отъ генералъ Шанзи изъ Манъ казва че френското положение было добро; вѣчерта единъ страхъ помежду една частъ отъ движимити войски изъ Бретанъ които занимавали Тюйлери избѣгали, тѣ сж распрѣснали върху лѣвіята брѣгъ на Уизмъ; Адмиралъ Жорегиберри заповѣдалъ да са тѣглятъ а другити генерали които кумандували другити положенія казали че немогътъ да държатъ.

Парижъ 11. (Депеша съ балонъ.) Единъ протестъ противъ бомбардирваніето на Парижъ са подписа отъ сичкити членове на правителството на народната защита и ще са испрати до сичкити неутрални правителства. Протестътъ казва че, противно на сичкити прѣѣти обичаи, Прусцити захванаха бомбардирваніето безъ да извѣстятъ прѣдварително и че убили жени и дѣца безъ да тикатъ на прѣдъ войските си операции.

Бордо 14. Вчера въ околѣтъ на Монтбеліардъ, дѣсното френско крыло отишло положеніята на Арсай и Сентъ Мари съ сжщото затичваніе както Вилерсексель и Есирелъ сж бѣхж отишли отъ лѣвото крыло. Извѣстятъ отъ Парижъ че бомбардирваніето слѣдвало. Вещественнити опустошенія са нищо и никакви; духътъ на населеніето е изряденъ.

Левалъ 13. Днѣсь 21-вото тѣло блжска съ голѣма сила три меклембургски дивизіи; поведението на командантинътъ му, генералъ Жорестъ, е твърдъ за похвала. Непріятельтъ пострада много въ тѣзи три дни. Сжщо тѣй нашити загуби сж серіозни.

Бордо 15. Френцити изгониха Прусцити отъ Гіена; прускити колонии са отгѣглатъ въ Монтаржи и Орлеанъ. — Една депеша отъ генералъ Шанзи извѣстятъ че едно сблжскуваніе съ отпрѣдни войски станало вчера вѣчеръ. Едно ново нападнаваніе отъ непріятельтъ са очаква днѣсь. Вѣрватъ че конференціята, която са отрѣди за 17 януарія, ще са отложи пакъ за да са даде врѣме на Жуль Фавра да отиде въ Лондра. Г. Жуль Фавръ прѣѣ писмото на лордъ Гранвила чрезъ което го призовава официално въ конференціята, нѣ безъ пѣтно тескере отъ Прусцити.

Марсилія 13. Сичкити Пруски пѣѣвници които сж уловихж въ срѣдоточіето и отъ къмъ западъ показватъ едно голѣмо обезсърченіе и вѣрватъ за една катастрофа на прускити войски, ако не са склучи скоро миръ. Въ Алзасъ, растящиятъ патриотизмъ обезпокоява Прусцити. Бомбардир-

ваніето на Парижъ причини въ Швейцарія едно голѣмо отвращеніе.

Пруски новини. Версайлъ 13. Отпрѣдъ Парижъ, бомбардирваніето противъ крѣпостити и градътъ слѣдува полека по причина на мъгла; непріятельтъ отговаря слабо. Нашити загуби въ убити и ранени възлизатъ на 2 офицѣра и 9 души. Князь Фредерикъ Карлъ извѣстятъ отъ Манъ че непріятельтъ са отгѣглатъ къмъ Левалъ и Аленсонъ прислѣдванъ отъ нашити колонии. Въ быткити които сж слѣдвахж непрѣстанно отъ 6 до 12, паднахж въ рѣцѣти на 10 хиляди роби отъ войската на генералъ Шанзи, 12 топа независимо отъ митральозити, 6 локомотива и 200 вагона.

Версайлъ 14. Прѣзъ нощѣта на 13, силни излѣзванія отъ Парижъ станаха противъ положеніята на гвардіята която е близо до Бургетъ и Дранси; позиціити на 12-тото баварско тѣло при Кламарти са отблжснахж навредъ побѣдоносно. Отгѣгленіето на непріятельтъ въ нѣкои мѣста приличае на единъ бѣгъ.

Лондра 14. Конференціята са свика за 17. — Отговорътъ на Г. Бисмарка прѣстигна въ Люксембургъ. Този отговоръ е примирливъ: той прѣдлага щото Великото Княжество да опрѣдѣли консулти на силити въ Германія посрѣдници между двѣти правителства.

— Мехмедъ Ружди паша, министъръ на вътрѣшнити дѣла, са опрѣдѣли министъръ на финанціити, на мѣстото на Мустафа Фазилъ паша, на когото оставката са прѣѣ.

— Миналіятъ петѣкъ по случай на новата година, генералъ Игнатіевъ и Г-жа Игнатіевъ дадоха едно угощеніе въ руското посолство, на което присѣдствувахж, турскити министри, дипломатическото тѣло и отборътъ отъ обществото на Бейоглу.

— Акифъ паша, бывши управитель на Дунавскіятъ Вилаетъ са опрѣдѣли управитель на Босненскіятъ Вилаетъ.

— Сливненското женско дружество « Майчина Дѣлжностъ » явно благодари на долупазначенитъ родолюбиви съотечественници за подарѣнитъ имъ :

На Н. Высокопреп. отца Мелетіе Архимандритъ Зографскаго за волната му помощъ една л. т. на Н. Милость Г-жа Катарина дѣщеря Кирина изъ Браила за волната ѣ помощъ гр. 600. На Браилското Книжевно Дружество едно тѣло отъ « Періодическото Списаніе. За Настоятелството Писарка Аргира Димитрова.